سال چهارم: شماره ۴، زمستان ۱۴۰۳ | ۵۷

نشریه علمی – تخصصی یافتههای نوین کاربردی و محاسباتی در سیستمهای مکانیکی

کار آیی روش بدون المان توسعه یافته جهت تحلیل پس کمانش میکرولولههای هدفمند حاوی سیال تحت میدانهای دما و سرعت

بهروز آریننژاد (* ، امیر حشمت خدمتی بازکیایی ۲

۱. گروه مهندسی مکانیک، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران ۲. گروه مهندسی مکانیک، واحد سوسنگرد، دانشگاه آزاد اسلامی، سوسنگرد، ایران.

> *نویسنده مسئول: behrooz_ariannezhad@iau.ac.ir تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۲۱/۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۲۱/۱

چکیدہ:

میکرو/ نانولولهها هدفمند به دلیل هندسه و رفتار مکانیکی خاص کاربرد زیادی درسیستمهای الکترومکانیکی دارند. در این تحقیق جهت یافتن معادلات حاکم بر تحلیل از تئوری غیرکلاسیک گرادیان کرنش مبتنی برمدل کلاسیک تیر اویلر برنولی با هندسه غیرخطی وون-کارمن استفاده میشود. در این تحلیل نحوه تاثیر تغییرات دما، قطر خارجی، سرعت بی بعد شده و قانون توانی بر رفتار غیرخطی میکرو لوله نیز مورد مطالعه قرار گرفته است. با حل ضعیف معادلات دیفرانسیلی حاکم به روش درون یابی نقطهای توسعه یافته، میدان جابجایی ناشی از کمانش میکرو لوله نیز مورد مطالعه قرار گرفته است. با حل و دما محاسبه گردیدند. یافتههای تحقیق ضمن کارآیی استفاده از روش عددی یاد شده، بیان میدارند که کاهش قطر میکرولوله با فرکانس طبیعی و سرعت بحرانی نسبت عکس دارد. با تاثیر همزمان میدانهای سرعت و تغییرات دما، محدوده قطر بحرانی خارجی بین ۱۲ تا ۱۵ میکرو لوله از خراجی بحرانی ۳۱ میکرو متر با دامنه بیشینه نوسان ۱۰/۱۰ تعیین گردید. این در حالی است که با این قطر بحرانی و افزایش دما، جابجایی عرضی میکرو لوله از هدفمند افزایش، سفتی آن کاهش یافته است. با افزایش اندیس توانی به ویژه در ۱۳ <

كلمات كليدى: كمانش، ميكرو لوله، مواد هدفمند، ميدانهاى دما و سرعت سيال، روش بدون المان نقطهاى

مقدمه

نانو علم و نانو تکنولوژی رویکردی نسبتا جدید جهت توصیف، کنترل، تولید و بهرهبرداری ازخواص و تحلیل پدیدهها در مواد با ابعاد مولکولی و اتمی (نانو و میکرومتری) میباشد. از آنجا که رفتار مواد در مقیاس نانو با آنچه در ابعاد ماکرو وجود دارد متفاوت است، دانشمندان تئوریهای مختلفی برای بررسی رفتار مواد در مقیاس نانو ارایه دادند. حسینی و همکاران[۱] در یک مطالعه مروری به بیان آخرین دستاوردهای پژوهشی در مورد خمش، کمانش و ارتعاش نانوصفحات، نانوتیرها، نانومیلهها و نانولولهها با استفاده از نظریه الاستیسیته غیرموضعی و نظریه گرادیان کرنش غیرموضعی پرداختند. ایچیکاوا[۲] به مزایای استفاده از مواد هدفمند در مقایسه با مواد مرکب و به کارگیری نانو ذرات در تولید این مواد اشاره نمودند. چرا که این مواد به دلیل تغییر تدریجی خواص، با چالش عدم هماهنگی بین ساختار زمینه و الیاف در مواد مرکب مواجه نیستند. جهت مطالعه و بررسی رفتارهای مکانیکی نانو مواد، علاوه بر روشهای آزمایشگاهی از روشهایی نظیر مدلسازی اتمی-مولکولی، مدلسازی ترکیبی هم استفاده میشود. ارش و وانگ[۳] در پژوهش خود به بررسی کاربرد تئوریهای غیر محلی در مدلسازی نانو لولههای

نشریه علمی – تخصصی یافتههای نوین کاربردی و محاسباتی در سیستمهای مکانیکی

نظیر؛ تئوری تنش کوپل^۱، تئوری گرادیان کرنش^۲، تئوری اثر سطح^۳ و تئوری غیر موضعی^۲ میتواند مشکلات هزینه و عدم کنترل مواد در مقیاس نانو حین تحلیلهای تجربی را مرتفع سازند .ردی و کیم[۴] با تئوری تنش کوپل اصلاح شده به تحلیل ورقهای ساخته شده از ماده مدرج تابعی و مقایسه آن با تئوری تغییر شکل مرتبه سوم برشی پرداختند. نتیجه مطالعه آنها از دقیقتر بودن نتایج تئوری غیر کلاسیک به کار گرفته شده حکایت دارد. سیمسک و همکاران[۵] خمش استاتیکی تیر تیموشنکو را با استفاده از تئوری تنش کوپل اصلاح شده مورد تحلیل قرار دادند. در این تحقیق بیان نمودند که خیز محاسبه شده توسط تئوری کلاسیک، همواره بزرگتر از مقادیر محاسبه شده توسط تنش کویل اصلاح شده است. ژیان لی و همکاران[۶] شکل بسته معادلات خمش استاتیکی و ارتعاشات آزاد یک میکروصفحه مستطیلی و قطاعی از ماده هدفمند با تکیه گاه ساده را ارایه کردند. نتایج آنها نشان میدهد که بکارگیری پارامتر طول در تئوری تنش کوپل در مقایسه با تئوری کلاسیک تنش، منجر به کاهش انعطاف پذیری میکروصفحه می شود. لذا این امر خیز ورق را کاهش و بسامد طبیعی در آن را افزایش میدهد. یکی از مهم ترین دلایل این اختلاف در محاسبات، به تفاوت اصلی بین نظریه کلاسیک و نظریه غیرمحلی درتعریف تنش مربوطه می شود. نظریههای کلاسیک مکانیک محیطهای پیوسته عمدتا مبتنی بر روابط ساختاری هایپرالاستیک استوار بوده و در آنها فرض می کنند تنش در هر نقطه به صورت تابعی از کرنش های همان نقطه است. ارینگن و ادلن [۷-۹] نظریه غیر محلی را مطرح نمودند. آنها ثابت نمودند که تنش در هر نقطه نه تنها تابع میدان کرنش آن نقطه است بلکه تابع کرنش تمام نقاط پیرامون و محیط پیوسته است. وانگ و همکاران[۱۰] به بررسی اثرات سطحی بر روی ارتعاشات عرضی و کمانش محوری نانو تیرهای مضاعف بر اساس مدل بهبود يافته تير اويلر-برنولي پرداختند. آنها در سه حالت تغيير شكل رايج، فركانس طبيعي و بار محوري بحراني با در نظر گرفتن الاستیسیته سطحي و تنش باقي مانده سطح را محاسبه كردند. آنها بیان داشتند كه اثرات سطحي هنگامی که اندازه مقطع تیرها به نانومتر میرسد، بسیار اهمیت دارد و فرکانس طبیعی و بار بحرانی را افزایش میدهند. وانگ[۱۱] به ارایه مدل غیر محلی اصلاح شده برای شناسایی تاثیر پارامتر غیرمحلی بر فرکانسهای طبیعی و سرعتهای جریان بحرانی پرداخت. او از طریق شبیهسازی عددی ارتعاش و پایداری نانو لولههای حاوی جریان دریافت که با لحاظ کردن این پارامترها، فرکانسهای طبیعی بالاتر و سرعتهای جریان بحرانی بالاتری را در مقایسه با نتایج به دست آمده از مدلهای کلاسیک و غیرمحلی یافت می شود. محمود و همکاران [۱۲] به مطالعه اثرات وابسته خواص سطحی و الاستیسیته غیرمحلی بر انحراف استاتیک نانو تیرها پرداختند. آنها از تئوری الاستیسیته سطحی برای توصیف رفتار لایه سطحی و تئوری تیر اویلر-برنولی برای تعیین تغییر شکل تیر استفاده نمودند. جهت تحلیل از روش المان محدود استفاده کردهاند. سان و همکاران[۱۳] از مدل تیر اویلر_برنولی برای بررسی رفتار کمانش نانو لولههای کربنی تحت فشار محوری استفاده کردند. آنها ثابت نمودند که اثر اندازه و سطح در مقیاس کوچک دو ویژگی ذاتی و اجتنابناپذیر در نانوساختارها هستند که هر دو باید در تئوری غیرمحلی درنظر گرفته شوند. آنها بیان صریحی از راه حلها جهت یافتن بارهای بحرانی کمانش مطابق با شرایط مرزی معمول پرداختند. کومار و همکاران[۱۴] کمانش نانولوله کربنی تحت شرایط مرزی مختلف را با تئوری تیر اویلر_برنولی مدلسازی نمودند و نتایج خود را بر اساس روش انرژی در تئوریهای الاستیسیسته غیرمحلی و غیرمحلی اصلاح شده ارایه نمودند. آنها یافتههای خود را با نتایج بهدست آمده ازروش دینامیک مولکولی مقایسه نمودند. بررسی آنها نشان داد که برای مقادیر بسیار کوچک پارامتر غیرمحلی، نتايج تئوري الاستيسيته غيرمحلي و تئوري الاستيسيته غيرمحلي اصلاح شده بر هم منطبق هستند. اما با افزايش پارامترهاي غیرمحلی نتایج این دو نظریه از هم فاصله می گیرد. وانگ و همکاران[۱۵و۱۶] اثرات سطح بر روی کمانش محوری و ارتعاشات جانبی نانو میلهها را مورد بررسی قرار دادند. آنها اثرات الاستیسیته سطح و تنش باقیمانده سطحی را با روابط تیر تیموشنکو ترکیب کردند تا معادلات حاکم بر کمانش یا ارتعاش نانو میله را به دست آورند. آنها دریافتند که در نظر گرفتن اثرات سطحی برای موادی با ثابتهای سطح مثبت، باعث افزایش نیروی کمانش بحرانی و فرکانسهای طبیعی میشود. این موضوع برای

¹Couple Stress

² Strain Gradient

³ Surface effect

⁴Nonlocal

نشریه علمی – تخصصی یافتههای نوین کاربردی و محاسباتی در سیستمهای مکانیکی

نانومیلههای با سطح مقطع دایرهای و با نسبت طول به قطر بزرگ خود را بیشتر نشان میدهد. لیو و همکاران[۱۷] یک مدل اجزا محدود برای بررسی اثرات انرژی سطحی و بار بحرانی کمانش بر روی نانوتیرها ارایه کردند. آنها با استفاده از نظریه سطح گورتین_مرداک و مدلسازی تیرهای نازک و ضخیم، فرکانسهای طبیعی را بهدست آورده و نتایج خود را با روشهای تجربی مقایسه و صحتسنجی کردند و بیان نمودند روش اجزا محدود به عنوان ابزاری کارآمد برای تحلیل، طراحی و پیشبینی پاسخ مکانیکی عناصر تیر موجود در سیستمهای نانو الکترومکانیکی و دیگر دستگاههای نانو مقیاس عمل میکند. صحت یافتههای خود را از طریق مقایسه با نتایج دینامیک مولکولی، انجام دادند. لیم و همکاران[۱۸] و همچنین یانگ و همکاران[[۱۹] کمانش حرارتی نانومیله را بر اساس تئوری غیرمحلی اصلاح شده مورد بررسی قرار دادند. آنها معادلات دیفرانسیل جدیدی با مرتبه بالاتر برای کمانش نانومیله با شرایط مرزی در هر دو جهت عرضی و محوری ارایه نمودند. این معادلات مبتنی بر تئوری غیرمحلی و اصل حساب تغییرات بهدست آمده و اثرات مقیاس نانو و تغییر دما بر نیروی بحرانی بررسی می کردند. آنها نشان دادند که بار بحرانی کمانش نانو ساختارها با افزایش تغییرات دما در حد دمای محیط و کمی بالاتر افزایش می یابد. این در حالی است که دردمای بالا نیروی بحرانی کاهش می یابد. موسوی و همکاران [۲۰] نظریه جدید الاستیسیته غیر محلی اصلاح شده کامل را معرفی نمودند. آنها بر اساس معادلات ساختاری غیرمحلی اصلاح شده پیشین و با استفاده از اصل همیلتون، خمش و کمانش نانوصفحات مستطیلی را بررسی کردند. مطالعات آنها نشان داد، بازآرایی سری ظاهر شده در روابط منجر به کاهش خطا در معادلات ساختاری اصلاح شده می شود. در این پژوهش برای مطالعه رفتار پس از کمانش میکرو لولههای هدفمند حاوی جریان سیال تحت میدانهای سرعت از تئوری غیر کلاسیک گرادیان کرنش و حل معادلات استاتیکی حاکم با روش بدون المان درون یابی نقطهای استفاده خواهد شد. از طرفی با توجه به بکار گیری میکرولولهها در سیستمهای میکرو سیالی در شرایط مختلف محیطی، به شکل همزمان نقش دما نیز به عنوان یکی از پارامترهای تأثیرگذار در طراحی و رفتار میکرو/ لولهها بررسی میگردد. شایان ذکر است بکارگیری تئوری بیان شده، جنس و سایز لوله، روش حل و تاثیر همزمان میدانهای سرعت و دما از جنبههای نوآوری تحقیق حاضر بشمار می ود.

تئورى تحقيق

تئوریهای کلاسیک مکانیک محیطهای پیوسته، توان تحلیل در ابعاد ماکرو برای مواد را دارا هستند. لذا تحلیل و مطالعه رفتارهای مکانیکی میکرو و نانو مواد با استفاده از تئوریهای کلاسیک رایج در مکانیک شکست و خستگی امکان پذیر نیست. زیرا در این تئوریها، اثرات اندازه در مدلسازیهای ساختاری و سازهها در مقیاس میکرو و نانو لحاظ نشده است. ضمن اینکه نتایج چنین رهیافتی از تقارب مطلوب با مدلسازیهای تجربی، مولکولی یا ترکیبی برخوردار نخواهد بود. تحلیلهای تجربی و ترکیبی بسیار هزینهبر هستند. لذا استفاده ازروشهای تحلیلی غیرکلاسیک رایجتر است. تئوری غیر موضعی ارینگن، تئوریهای تنش کوپل وتنش کوپل اصلاح شده هرکدام با دارا بودن یک یا دو ثابت طولی، اثرات اندازه را در پیشبینی میدان جابجایی در محاسبه نتایج و تخمین مقادیر کرنش و تنش در خود دارا هستند. مطابق جدول(۱) تئوری گرادیان کرنشی با سه پارامتر مستقل طولی(گرادیان تأخیر، گرادیان انحراف طولی و گرادیان چرخش)، علاوه بر محاسبه جابجایی میتواند به یافتن چرخشها حول محورها نیز بپردازد. البته به دلیل استفاده از مشتقات مرتبه بالا معادلات دیفرانسیل پیچیدگی خاص خود را داشته و نیازمند

تئوری گرادیان کرنشی فرم عمومی تر تئوری تنش کوپل است. بر اساس تئوری گرادیان کرنش، چگالی انرژی جنبشی تابعی از، تانسور کرنش متقارن^۱، بردار گرادیان تأخیر^۲، تانسور گرادیان انحراف اتساع و تانسور گرادیان چرخش متقارن است. در این تئوری، انرژی کرنشی برای مواد ایزوتروپیک الاستیک خطی بر روی دامنه تحلیلی نظیر Ω با در نظر گرفتن تغییر شکلهای کوچک بهصورت رابطه (۱) تعریف میشود[۲۲و۲۲] :

¹ Symmetric Strain Tensor

² Dilation Gradient Vector

نشريه علمي – تخصصي

یافتههای نوین کاربردی و محاسباتی در سیستمهای مکانیکی

جدول ۱: مقایسه کلی تئوریهای مورد استفاده در تحلیل میکرو / نانو سازهها تئوری مورد استفاده در معايب مزايا تحليل ميكرو/ نانو سازهها عدم در نظر گرفتن تاثیر سایز، عدم تطبیق قابل استفاده در تحلیل سازه در مقیاس معمولی و تئوریهای کلاسیک در مکانیک شکست و یافتهها با نتایج تجربی و ترکیبی در مقیاس خستگی مبتنی بر مکانیک محیطهای پیوسته ماكرو مولکولی، وابستگی مقدار تنش در هرنقطه به مقدار کرنش در آن نقطه قابل استفاده در مقیاس میکرو و نانو با یک یا دو پارامتر عدم پیشبینی و دقت لازم جهت تخمین میدان جابجایی و چرخشها به شکل هم طولی جهت تخمین میدان جابجایی،کم هزینه بودن نسبت به تحلیلهای تجربی، تخمین تنش و کرنش در زمان، نیازمند تعیین یارامتر طول به کمک یک نقطه با مقادیر تنش و کرنش در تمامی نقاط تئورى غيركلاسيك تنش كوپل دادههای تجربی، مشکل محاسبه تغییر پیرامون آننقطه، درنظر گرفتن نیروی واندروالسی، شکلهای بزرگ و رفتارهای غیرخطی، سازگاری با اصول مکانیک محیط پیوسته عدم مدلسازی مطلوب اثرات سطحی قابل استفاده در تحلیلهای خطی و غیرخطی با سه پیچیدگی فرمول بندی و حل عددی به دلیل وجود مشتقات مرتبه بالا در معادلات پارامتر طولی جهت تخمین میدانهای جابجایی و چرخش همزمان، کم هزینه بودن نسبت به تحلیلهای حاکم، نیاز به شروط مرزی اضافه برای تئوري غير كلاسيك گراديان كرنشي حل، نبود داده های دقیق تجربی به دلیل تجربی، تخمین تنش و کرنش با مقادیر تنش و کرنش در تمام نقاط با معادلات دیفرانسیلی غیرخطی با پر هزینه بودن تحلیل های تجربی مشتقات مرتبه بالا

$$U = \frac{1}{2} \int_{\Omega} \left(\sigma_{ij} \varepsilon_{ij} + p_i \gamma_i + \tau_{ijk}^{(1)} \eta_{ijk}^{(1)} + m_{ij} \chi_{ij} \right) dv \tag{1}$$

که در آن $arepsilon_{ij}$ تانسورکرنش وون کارمن، γ_i بردار گرادیان تأخیر، $\eta_{ijk}^{(1)}$ تانسور انحراف اتساع (طولی) و χ_{ij} تانسور گرادیان چرخش متقارن بوده و به ترتیب عبارتند از:

$$\varepsilon_{ij} = \frac{1}{2} (\partial_i u_j + \partial_j u_i) + \frac{1}{2} (\partial_i u_m \partial_j u_m)$$

سال چهارم: شماره ۴، زمستان ۱۴۰۳ | ۶۰

 $\gamma_i = \partial_i \varepsilon_{mm}$

.

$$\begin{split} \eta_{ijk}^{(1)} &= \frac{1}{3} \left(\partial_{i} \epsilon_{jk} + \partial_{j} \epsilon_{ki} + \partial_{k} \epsilon_{ij} \right) \\ &\quad - \frac{1}{15} \left[\delta_{ij} (\partial_{k} \epsilon_{mm} + 2 \partial_{m} \epsilon_{mk}) + \delta_{jk} (\partial_{i} \epsilon_{mm} + 2 \partial_{m} \epsilon_{mi}) \right) \\ &\quad + \delta_{ki} (\partial_{j} \epsilon_{mm} + 2 \partial_{m} \epsilon_{mj}) \right] \\ \chi_{ij} &= \frac{1}{2} \left(e_{ipq} \partial_{p} \epsilon_{qj} + e_{jpq} \partial_{p} \epsilon_{qi} \right) \\ &\quad \text{c} \text{ c} \text{ c} \text{ r} \text{ imed } \lambda_{ij} \text{ c} \text{ c} \text{ r} \text{ imed } \lambda_{ij} \text{ c} \text{ c} \text{ r} \text{ c} \text{ r} \text{ c} \text{ r} \text{ c} \text{ c}$$

$$\begin{split} \sigma_{ij} &= \lambda \delta_{ij} \epsilon_{mm} + 2G \epsilon_{ij} \\ p_i &= 2l_0^2 G \gamma_i \\ \tau_{ijk}^{(1)} &= 2l_1^2 G \eta_{ijk}^{(1)} \\ m_{ij} &= 2l_2^2 G \chi_{ij} \end{split}$$
 (7)

در رابطه (۳)، Λ و G ثوابت کلاسیک تئوری الاستیسیته و $_0$ ا، $_1$ و $_2$ پارامترهای مستقل طولی بوده که به ترتیب مربوط به بردار گرادیان تاخیر، تانسور گرادیان انحراف طولی وتانسور گرادیان چرخش متقارن می باشند. در این پژوهش جهت مطالعه رفتار کمانش میکرو لوله حاوی جریان از روش انرژی و اصل همیلتون استفاده خواهد شد. لذا ابتدا انرژی سیستم (انرژی کرنشی و انرژی جنبشی) محاسبه می گردند. سپس به کمک اصل همیلتون و صفر در نظر گرفتن تغییرات انرژی کل سیستم، معادلات و انرژی جنبشی) محاسبه می گردند. سپس به کمک اصل همیلتون و صفر در نظر گرفتن تغییرات انرژی کل سیستم، معادلات می بر میکرولوله یافت می شوند. در مسائل پایداری که تحلیل از نوع استاتیکی است، از انرژی جنبشی سازه صرفنظر می و مروط به می گردند. سپس به کمک اصل همیلتون و مفر در نظر گرفتن تغییرات انرژی کل سیستم، معادلات ماکم بر میکرولوله یافت می شوند. در مسائل پایداری که تحلیل از نوع استاتیکی است، از انرژی جنبشی سازه صرفنظر می گردد. تحت چنین شرایطی تنها مولفه انرژی جنبشی موجود که در مدل سازی برای میکرو لوله، انرژی جنبشی مربوط به می گردد. سیس از از و کنوله انرژی می مربوط به می گردد. سیس به کمک اصل می موجود که در مدل سی می می میکرو لوله یافت می شوند. در مسائل پایداری که تحلیل از نوع استاتیکی است، از انرژی حنبشی سازه صرفنظر می گردد. تحت چنین شرایطی تنها مولفه انرژی جنبشی موجود که در مدل سازی برای میکرو لوله، انرژی جنبشی مربوط به ورود سیال بوده که عبارت است از [۲۶] :

$$T = \frac{m_f}{2} \int_0^L \left[\left(V \frac{\partial w}{\partial x} \right)^2 + V^2 \right] dx$$
(*)

که در آن m_f ، جرم سیال بر واحد طول میکرو لوله و V سرعت متوسط سیال جاری درون میکرو لوله است. میتوان اثر تغییر دما را با استفاده از اصول ترموالاستیک، به صورت یک نیروی خارجی بر میکرو لوله نشان داد. لذا این نیرو که به بار حرارتی موسوم است عبارت است از:

$$W_{\text{ext}} = \frac{EA}{2(1-2\nu)} \alpha_{\text{th}} \Delta T \int_{0}^{L} (\frac{\partial w}{\partial x})^2 dx$$
 (Δ)

در رابطه(۵)، E مدول الاستیسیته، v ضریب پواسون، α_{th} ضریب انبساط طولی و ΔT تغییر دمای میکرو لوله هستند. انرژی کل سیستم نیز برابر است با:

$$\Sigma e = T + W_{ext} - U$$
(2)

(V)

$$\delta \int_{t_1}^{t_2} (T + W_{ext} - U) dt = 0$$

اکنون با جایگذاری روابط (۱)، (۴) و (۵) در رابطه (۷) و استفاده از حساب تغییرات و انتگرال گیری جزء به جزء می توان نوشت:

$$\begin{split} \frac{\partial}{\partial x} \left\{ \left[N_0 + EA \left(\frac{\partial u}{\partial x} + \frac{1}{2} \left(\frac{\partial w}{\partial x} \right)^2 \right) - GA \left(2l_0^2 + \frac{4}{5} l_1^2 \right) \frac{\partial^2}{\partial x^2} \left(\frac{\partial u}{\partial x} + \frac{1}{2} \left(\frac{\partial w}{\partial x} \right)^2 \right) \right] \frac{\partial w}{\partial x} \right\} + S \frac{\partial^4 w}{\partial x^4} - K \frac{\partial^6 w}{\partial x^6} \qquad (A) \\ &+ m_f V^2 \frac{\partial^2 w}{\partial x^2} + 2m_f V \frac{\partial^2 w}{\partial x \partial t} + (m_p + m_f) \frac{\partial^2 w}{\partial t^2} = 0 \end{split}$$

نیروی محوری Ñ باعث جابجایی عرضی ذرات صفحه میانی در میکرو لوله نسبت به حالت اولیه درمیکرو لوله حاوی جریان با سرعت بحرانی میشود. علاوه بر آن معادلات دیفرانسیل را غیرخطی میکند[۲۵و۲۵]. تحت چنین شرایطی فرم بیبعد و غیرکلاسیک معادله دیفرانسیل حاکم بر میکرو لوله در صفحه میانی را میتوان به صورت زیر ارایه نمود:

$$(1+\lambda)\frac{\partial^{4}\eta}{\partial\xi^{4}} - \kappa\frac{\partial^{6}\eta}{\partial\xi^{6}} - \chi\frac{\partial^{2}\eta}{\partial\xi^{2}}\int_{0}^{1} \left(\frac{\partial\eta}{\partial\xi}\right)^{2} d\xi - \widetilde{N}_{th}\frac{\partial^{2}\eta}{\partial\xi^{2}} + \mu^{2}\frac{\partial^{2}\eta}{\partial\xi^{2}} = 0$$

$$(9)$$

$$(1+\lambda)\frac{\partial^{4}\eta}{\partial\xi^{4}} - \kappa\frac{\partial^{6}\eta}{\partial\xi^{6}} - \chi\frac{\partial^{2}\eta}{\partial\xi^{2}} \int_{0}^{1} \left(\frac{\partial\eta}{\partial\xi}\right)^{2} d\xi - \widetilde{N}_{th}\frac{\partial^{2}\eta}{\partial\xi^{2}} + \mu^{2}\frac{\partial^{2}\eta}{\partial\xi^{2}} = 0$$

$$(9)$$

سال چهارم: شماره ۴، زمستان ۱۴۰۳ | ۶۲

$$\begin{split} \xi &= \frac{x}{L}, \qquad \eta = \frac{w}{L}, \qquad \lambda = \frac{8(2r_0^2 + 8r_1^2/15 + 1)}{(1 + \nu)(1 + \alpha^2)\gamma^2} \\ \kappa &= \frac{r_0^2 + 2r_1^2/5}{(1 + \nu)\psi^2}, \quad \chi = \frac{4l^2}{(1 + \alpha^2)D^2} \\ \widetilde{N}_{th} &= \frac{\overline{N}_{th}L^2}{EA}, \quad \mu = \left[\frac{m_f}{EI}\right]^{1/2} LV \\ r_0 &= \frac{l_0}{l_2}, \qquad r_1 = \frac{l_1}{l_2}, \qquad \gamma = \frac{D}{l_2}, \qquad \psi = \frac{L}{l_2} \end{split}$$
(1.1)

نشريه علمي – تخصصي

یافتههای نوین کاربردی و محاسباتی در سیستمهای مکانیکی

معادله (۹) یک معادله دیفرانسیل انتگرالی غیرخطی بر حسب زمان و مکان است. میتوان با استفاده از روش گالرکین آن را به یک معادله دیفرانسیل غیرخطی بر حسب زمان تبدیل نمود. برای این منظور ابتدا فرض میشود جابجایی عرضی میکرو لوله برابر است با:

$$w(\xi, \varphi) = \psi(\xi)\zeta(\varphi) \tag{11}$$

 $= \sin(\pi\xi) \zeta(\varphi)$

در رابطه (۱۱)، (ξ) مود اول کمانش میکرولوله و $\zeta(\varphi)$ جابجایی میکرولوله پس از کمانش معرفی میگرولوله (دو سر تکیهگاه ثابت) دارید که انتخاب این توابع تک متغیره به نحوی صورت میگیرد که ارضا کننده شرایط مرزی میکرولوله (دو سر تکیهگاه ثابت) نیز باشند. برای شروع آسیب و طراحی، رسیدن به مود اول کافی است. چرا که وقتی شرایط بارگذاری و مرزی بهنحوی پیش روند که سازه دچار ناپایداری (خیز و کمانش) شود، دیگر ضرورتی برای محاسبه شکل مودهای دیگر وجود ندارد. به عبارت بهتر همان رسیدن به مود اول باعث رخداد حادثه و تغییر شکل میکرو / نانولوله و آسیب به سیستم خواهد شد. به همین منظور جهت رسیدن به حل معادله دیفرانسیلی–انتگرالی حاکم استفاده از تابعی سینوسی در تعریف شکل مود اول برای تقریب جواب استفاده می شود. با جایگذاری رابطه (۱۱) در رابطه (۹) و انتگرال گیری روی دامنه میکرو لوله، معادله دیفرانسیل حاصله به یک معادله دیفرانسیلی غیرخطی شبهه دافین منجر خواهد شد. با حل این معادله میزان جابجایی میکرو لوله، معادله دیفرانسیل حاصله به یک میدان سرعت و دما، محاسبه می گردد. با صفر در نظر گرفتن جابجایی عرضی پیش از کمانش نیز، میتوان به رابطهای صریح معادله دیفرانسیلی غیرخطی شبهه دافین منجر خواهد شد. با حل این معادله میزان جابجایی میکرو لوله معادله دیفرانسیل حاصله به یک میدان سرعت و دما، محاسبه می گردد. با صفر در نظر گرفتن جابجایی عرضی پیش از کمانش نیز، میتوان به رابطهای صریح مایان سرعت بحرانی میکرولوله کره ای توزیع شده در دامنه تحلیل (نقاط صفحه میانی میکرو لوله) نوشته و حل شوند. جهت انجام یافت شده برای کلیه نقاط گرهای توزیع شده در دامنه تحلیل (نقاط صفحه میانی میکرو لوله) نوشته و حل شوند. جهت انجام محاسبات، میکرو لوله هدفمند از جنس، آلومینیوم و اپوکسی پلیمر با خواص زیر در نظر گرفته میشود (فرض بر این است که می هر و لوله و خارجی به ترتیب غنی از آلومینیوم و اپوکسی پلیمر است و از وجود نیروی اولیه در میکرولوله صرفنظر میشود $(N_0 = 0)$

$$\begin{split} E_{Al} &= 70 GPa, \quad \upsilon_{Al} = 0.23, \quad \rho_{Al} = 2700 \ \text{kg}/\text{m}^3 \\ E_{epoxy} &= 1.44 GPa, \quad \upsilon_{epoxy} = 0.38, \quad \rho_{epoxy} = 1220 \ \text{kg}/\text{m}^3 \end{split}$$

برای بررسی رفتار کمانش میکرو لولههای هدفمند، نیاز به معادلات حاکم از نوع دیفرانسیلی⊣انتگرالی غیرخطی در حالت استاتیک است. بنابراین با صرفنظر کردن از جملههای وابسته به زمان میتوان نوشت:

$$S\frac{\partial^{4}\eta}{\partial x^{4}} - K\frac{\partial^{6}\eta}{\partial x^{6}} - N\frac{\partial^{2}\eta}{\partial x^{2}} + m_{f}V^{2}\frac{\partial^{2}\eta}{\partial x^{2}} = 0$$

$$N = N_{0} + \frac{EA}{2L}\int_{0}^{L} \left(\frac{\partial\eta\zeta}{\partial x}\right)^{2} dx$$
(17)

نشریه علمی - تخصصی یافتههای نوین کاربردی و محاسباتی در سیستمهای مکانیکی

جابجایی عرضی میکرو لوله با توجه به مود اول کمانش و شرایط مرزی میکرو لوله که دو سر تکیهگاه ساده هستند، به صورت رابطه (۱۳) خواهد بود:

$$\eta(\xi) = \zeta \sin\left(\frac{\pi x}{L}\right) \tag{17}$$

$$V_{\rm cr} = \sqrt{\frac{S\frac{\pi^2}{L^2} + K\frac{\pi^4}{L^4}}{m_{\rm f}}}$$
(14)

اعمال روش بدون المان درونيابي نقطهاي بردامنه تحليل

روش عددی بدون المان درونیابی نقطهای را میتوان برای حل انتگرالی معادلات دیفرانسیل حاکم بر تحلیل مسایل مکانیک بکار گرفت. در این روش عددی، تابع تقریب مورد استفاده برای میدانهای جابجایی، تنش و کرنش مطابق رابطه (۱۵) است. در این تحقیق جهت دستیابی به پاسخ های دقیق تر با اضافه کردن تابع پایه چند ربعی، این روش توسعه داده می شود[۲۷].

$$u^{h}(X) = \sum_{j=1}^{m} P_{j}(X)b_{j} + \sum_{i=1}^{n} R_{i}(X)a_{i}$$
(10)

n در این رابطه، ($P_j(X)$ تابع پایه چند جملهای مبتنی بر هرم خیام-پاسکال و $R_i(X)$ تابع پایه چند ربعی می باشند. m و m تعداد جملات توابع پایه هستند. این ضرایب بر مبنای تعداد نقاط b_j رای جملات توابع پایه هستند. این ضرایب بر مبنای تعداد نقاط $\mathcal{P}_j(X)$ توابع پایه هستند. این ضرایب بر مبنای تعداد نقاط $\mathcal{P}_j$ رای تورای توابع پایه هستند. این ضرایب بر مبنای تعداد نقاط رو می از می توابع را گرهای توزیع شده دردامنه پشتیبان و با حل دستگاه m+n معادله با همان تعداد مجهول بدست می آیند. می توان این توابع را به صورت رابطه (۱۶) بیان نمود:

$$P^{T}(X) = [1 x y z], R_{i}(x, y, z) = (r_{i}^{2} + (\alpha_{c}d_{c})^{2})^{q}$$
(19)

در این رابطه، pα_c دو پارامتر شکل مثبت فرض شده که توسط تحلیلگر با مقدار بهینه یا استاندارد تعیین می گردند. d_c بعد دامنه پشتیبان و ri فاصله شعاعی بین نقطه مورد بررسی تا نقطه گرهای در مختصات دکارتی میباشند. با یافت شدن ضرایب مجهول، توابع شکل جهت تقریب میدان جابجایی برابرند با:

$$\phi(\mathbf{X})_{(1*n)} = \{\mathbf{R}^{\mathrm{T}} \ \mathbf{P}^{\mathrm{T}}\} \ \mathbf{G}^{-1}$$

توابع شکل محاسبه شده در رابطه (۱۷)، همه مثبت و یکنوا هستند. این توابع شکل خواص تابع دلتای درایک را دارا بوده و مجموع آنها برابر واحد است. در این رابطه G ماتریس درونیاب کلی نامیده میشود. میدان جابجایی نقاط مختلف دامنه تحلیل بر حسب توابع شکل درونیاب تعریف شده با رابطه (۱۸) تقریب زده می شود:

$$u(X,t) = \begin{cases} u(X,t) \\ v(X,t) \\ w(X,t) \end{cases} = \sum_{i=1}^{n} \begin{bmatrix} \phi_{j}(X) & 0 & 0 \\ 0 & \phi_{j}(X) & 0 \\ 0 & 0 & \phi_{j}(X) \end{bmatrix} \begin{cases} u_{j}(t) \\ v_{j}(t) \\ w_{j}(t) \end{cases} = \phi(X)u(t)$$
(1A)

مطابق شکل (۱) جهت مدلسازی میکرولوله روی دو تکیه گاه ساده قرارداده می شود. این میکرو لوله به طول L با سطح مطابق شکل (۱) جهت مدلسازی میکرولوله روی دو تکیه ho_f با چگالی ho_p است. سیال درون آن دارای چگالی سیال ho_f

بوده و سرعت آن V فرض میشود. جریان درون میکرولوله غیرقابل تراکم با سرعت ثابت در نظر گرفته شده و محور x منطبق بر محور مرکزی لوله است.

شکل ۱: میکرولوله حاوی جریان بر روی دو تکیهگاه ساده

بر اساس تئوری کلاسیک تیر اویلر-برنولی میدان جابجایی به صورت رابطه (۱۹) بیان میشود[۲۱]:

$$u_1 = u(x,t) - z \psi(x,t), \quad u_2 = 0, \quad u_3 = w(x,t)$$
 (19)

در این رابطه، u_1 و u_2 و u_3 مولفههای بردار جابجایی در جهات z و y و x بوده و $\psi(x,t)$ زاویه چرخش است که به صورت زیر تعریف میشود:

$$\psi(\mathbf{x},\mathbf{t}) = \frac{\partial w(\mathbf{x},\mathbf{t})}{\partial \mathbf{x}} \tag{(7.)}$$

توجه دارید که معادلات انتگرالی حاصل از تعمیم معادله (۹) برای یافتن میدان جابجایی در هر نقطه گرهای، با استفاده از روش تربیعی گاووسی توسط روش درون یابی نقطهای حل می گردند. برای این کار، ابتدا دامنه محلی دریک محدوده تربیعی از مختصات دکارتی به مختصات قطبی تبدیل می شود. سپس این محدوده به فضای استاندارد تربیعی گاووسی نگاشته می گردد. آنگاه با برهم گذاری ماتریسهای سختی، جرم، نیرو ماتریسهای کلی محاسبه می شوند. در نهایت مقادیر جابجایی و سایر پارامترهای مورد نیاز برای تحلیل کمانش یافت می گردند.

یافته ها:

۸۰ میکرولولهای که جهت محاسبات عددی و صحت مدلسازی استفاده می شود، از جنس آلومینیوم با مدول الاستیسیته ۸۰ گیگاپاسکال، نسبت پواسون ۲۳/۰و چگالی ۲۷۰۰ کیلوگرم بر متر مکعب در نظر گرفته شده است[۲۱]. همچنین چگالی سیال جاری غیرقابل تراکم با سرعت ثابت در میکرولوله برابر با ۱۲۰۰ کیلوگرم بر متر مکعب است. اگر میکرولولهای از جنس آلومینیوم اپوکسی پلیمر با خواص ذکر شده قبلی باشد، آنگاه 1 = 2 = 1 = 1 مقدار m = 10/9 = 10 مقدار عدل میکرولوله ای از جنس آلومینیوم اورکسی پلیمر با خواص ذکر شده قبلی باشد، آنگاه 1 = 2 = 1 = 1 مقدار m = 10/9 = 10 مقدار تازی میکرولوله ای از جنس آلومینیوم آلومینیوم خالص در نظر گرفته شود m = 1/2 است[۲۲]. برای صحت سنجی مدل سازی انجام شده در تحلیل عددی، ابتدا فرکانسهای طبیعی خطی برای میکرولولهای از جنس فلز (آلومینیوم خالص) بر حسب سرعت جریان از دو روش دیفرانسیل کوادراچر [۲۲] و روش بدون المان درون یابی نقطهای توسعه یافته، مبتنی بر تئوری گرادیان کرنش مقایسه میگردند. نمودارهای کوادراچر [۲۲] و روش بدون المان درون یابی نقطهای توسعه یافته، مبتنی بر تئوری گرادیان کرنش مقایسه میگردند. نمودارهای ارایه شده دی معلول ای بر حسب سرعت جریان از دو روش دیفرانسیل کوادراچر [۲۷] و روش بدون المان درون یابی نقطهای توسعه یافته، مبتنی بر تئوری گرادیان کرنش مقایسه میگردند. نمودارهای ارایه شده در شکار (۳)، از انطباق خوب نتایج روش عددی و مدلسازی مطلوب حکایت دارند. همانگونه که واقف هستید، سرعتی ار سیال جاری،که در آن میکرولوله ناپایدار شده و کمانش درآن آغاز میگردد، سرعت بحرانی نامیده می شود.

شكل ٣: مقايسه فركانس طبيعي خطى ميكرولوله از جنس آلومينيوم برحسب سرعت جريان

در نمودارهای شکل(۴) تاثیر اندازه قطر خارجی میکرو لوله بر سرعت بحرانی سیال جاری در آن بر حسب تئوریهای مختلف تحلیل تنش ارایه شدند.

شکل ۴: نمودار تغییرات سرعت بحرانی بی بعد شده بر حسب تغییرات قطر خارجی میکرولوله هدفمند

نتایج حاصل از مقایسه نتایج تئوریهای مختلف نشان میدهند که با کاهش قطر خارجی میکرو لوله هدفمند، سرعت بحرانی افزایش مییابد. این در حالی است که تئوری کلاسیک مکانیک محیطهای پیوسته در تخمین درست سرعت بحرانی میکرو لوله حاوی جریان ناتوان است (شکل ۴). برای مطالعه تاثیر دما بر نحوه تغییرات سرعت بحرانی بیبعد شده بر حسب تغییر قطر خارجی میکرولوله هدفمند، نمودارهای شکل (۵) ترسیم شدهاند. لازم به ذکر است تئوری بکار گرفته شده جهت انجام محاسبات و اعمال روش عددی انتخابی، تئوری غیر خطی گرادیان کرنشی است. میتوان در نمودارهای شکل (۵) مشاهده نمود که با کاهش قطر میکرولوله هدفمند، تاثیر دما بر سرعت بحرانی کاهش یافته به نحوی که در قطرهای خیلی کوچک میتوان از اثر دما صرف نظر کرد. ولیکن به طور کلی میتوان گفت دما با سرعت بحرانی نسبت عکس دارد. به منظور بررسی تاثیر دما بر نسبت فرکانس های بی بعد شده (نسبت فرکانس غیرخطی به فرکانس خطی) بر حسب بیشینه دامنه نوسان در میکرو لوله هدفمند با قطر خارجی بحرانی ۳0 سان در میکرو لوله

یافتههای نوین کاربردی و محاسباتی در سیستمهای مکانیکی

شکل ۵: تغییرات سرعت بحرانی بی بعد شده بر حسب قطر خارجی میکرولوله هدفمند با در نظر گرفتن اثر دما

شکل ۶: تغییرات فرکانس بی بعد شده بر حسب بیشینه دامنه نوسان در میکرو لوله هدفمند تحت تاثیر دما

با مقایسه نمودارهای شکل (۶) می توان دریافت که با افزایش دما، فرکانس بی بعد شده (نسبت فرکانس غیرخطی به فرکانس خطی) در میکرولولهی بیشتر و درنتیجه میکرولوله رفتار غیرخطی بیشتری از خود نشان می دهد. این میزان غیرخطی شدن رفتار از دامنه نوسان بیشینه از ۰۱/ ۰ شروع و بتدریج بیشتر خواهد شد. جابجایی عرضی بی بعد شده پس کمانش میکرولوله هدفمند حاوی جریان بر حسب سرعت بحرانی بی بعد شده سیال مبتنی بر تئوریهای گرادیان کرنش، تنش کوپل و تئوری کلاسیک مکانیک پیوسته با قطرهای مختلف در جدول(۲) و قطر خارجی ۱۳میکرومتر به عنوان قطر بحرانی و شروع کمانش در نمودارشکل (۷) به روش بدون المان درونیابی نقطهای محاسبه و ترسیم شده است.

روش	قطر (μm)	جابجایی پس کمانش (^۵ ۱۰ * mm) سرعت بی بعد شده (نسبت سرعت جریان سیال به سرعت بحرانی)						
		Strain Gradient	١٢	٩/٩	۱۰/۲۱	) V/V	78/8	۳۸/۸
١٣	٣/•٧		१/९४	۱۶/۳	۲۵/۲	۳۸/۶	49/17	۵۲/۸
14	۱/۵۱		1/44	۱۲/۹	۲۲/۷	۳١/٢	41/8	49/07
۱۵	۰/۳۵۸		• /٧٣٧	٩/٣۶	17/42	۲۸/۲	۳۲/۴	36/04
Couple Stress	١٢	۳/۳۳	٧/٢٢	۱۰/۶۶	28/22	۳۰/۵۳	366/2	41/29
	۱۳	۲/۲۴	۶/۱۱	11/•7	۱۸/۲۳	۳۰/۶۱	۳۸/۰۷	47/21
	14	۲/۵۶	٣/٠٣	Δ/V	۱۸/۴	۲۳/۴۹	31/42	34/80
	۱۵	۱/۳۸	۱/۲۳	٣/۴۵	11/88	۱۷/•۹	۲۶/۵	۲٩/٣
Classic	١٢	1/71	۶/۱۲	٩/•۶	14/1	۲۱/۴۳	79/4	۳۵/۱
	١٣	۱/•۹۱	۴/۴۵	۷/۳۲	۱۱/۱۸	۱۸/۹۲	۲۷/۳	۲٩/۴۱
	14	٠/٨٢	1/77	8/47	۸/۳۸	14/08	١٧/٣	۲۶/۰۵
	۱۵	•/184	•/۳۵۴	۱/۵۱	۲/۷۲	4/14	۵/۰۳۴	٩/۶۲

جدول ۲: جابجایی عرضی بیبعد شده ناشی از کمانش میکرولوله هدفمند حاوی جریان بر حسب سرعت بحرانی بیبعد شده

شکل ۷: تغییرات جابجایی ناشی از کمانش بر حسب سرعت بی بعد شده جریان سیال در میکرو لوله هدفمند

از نمودارهای شکل (۷) میتوان دریافت که با افزایش سرعت سیال(چند برابر شد آن نسبت به سرعت بحرانی)، جابجایی عرضی نقاط مختلف میکرو لوله ناشی از مود اول کمانش افزایش و منجر به ناپایداری آن میشود. با توجه به انطباق بیشتر نتایج تئوری غیر کلاسیک گرادیان کرنشی میزان انحراف دو تئوری تنش کوپل و کلاسیک نیز مشهودتر است. تأثیر اختلاف دمای شرایط محیطی بر رفتار کمانش میکرولوله هدفمند با قطر بحرانی در سرعتهای مختلف بیبعد شده جریان سیال، مطابق نمودارهای شکل (۸) ارایه میشود. همانطور که دراین نمودارها مشاهده می گردد، با افزایش دما، سفتی میکرو لوله کاهش درنتیجه جابجایی عرضی میکرو لوله افزایش مییابد. این امر منجر به نوسانات و ناپایداری بیشتر میشود.

شکل ۸: تأثیر دما بر جابجایی ناشی از کمانش بر حسب سرعت بیبعد شده جریان سیال بر اساس تئوری گرادیان کرنش

تأثیر اندیس قانون توانی بر رفتار پس از کمانش میکرو لولههای هدفمند برحسب سرعت جریان در قطر بحرانی در شکل (۹) رسم شده است. نتایج نشان میدهند که با افزایش توان *n*، جابجایی عرضی ناشی از کمانش میکرو لوله حاوی سیال، افزایش و رفتار میکرولولهای از جنس آلومینیوم خالص به میکرولولهای از جنس اپوکسی پلیمر به ویژه در n × (n

نتيجه گيرى:

لوله های با قطر در ابعاد میکرو و نانو با طول زیاد ضمن اینکه از تکنولوژی ساخت خاصی برخوردار هستند، کاربردهای وسیعی در زمینه الکترومکانیک، حسگرهای زیستی، میکروسکوپهای اتمی، محرکها، مخازن جهت انتقال سیال در دارو رسانی، مهندسی پزشکی و جراحی و... دارند. علت کاربرد فراوان میکرو لولهها، هندسه تو خالی و خواص مکانیکی بسیار خوب آنها است. در این تحقیق به تحلیل کمانش میکرولوله هدفمند با بهره گیری از روش عددی درون یابی نقطهای با توابع پایه توسعه یافته جهت حل ضعیف معادلات دیفرانسیلی حاکم بر تحلیل بر اساس مدل کلاسیک تیر اویلر برنولی و تئوری غیرکلاسیک گرادیان کرنش با سه پارامتر طول پرداخته شده است. با مقایسه نتایج تئوریهای مختلف مشاهده گردید که قطر بحرانی ۱۰ میکرو متر به عنوان نقطه آغازین سرعت بحرانی سیال و شروع ناپایداری است. با توجه به حضور میکرولولهها در شرایط مختلف محیطی، رفتارغیرخطی میکرو لوله هدفمند در کنار میدان سرعت و تغییرات قطر خارجی نیز مورد بررسی قرار گرفت. نتایج تعلیل و مدل سازی عددی نشان داد که محدوده قطر خارجی بحرانی بین ۱۲ تا ۱۵ است. به بررسی بیشتر مشخص گردید که در در مدلسازی عددی نشان داد که محدوده قطر خارجی بحرانی بین ۱۲ تا ۱۵ است. به بررسی بیشتر مشخص گردید که در دامنه و نوسان بیشینه ۲۰۱۰ و قطر خارجی ۳۱ میکرون، مود اول کمانش در میکرو لوله هدفمند رخ می هدی گردید که در دامنه کارآیی استفاده از روش عددی یاد شده، بیان میدان مود اول کمانش در میکرو لوله هدفمند در غربی گردید که در دامنه عرسان بیشینه ۱۰/۰ و قطر خارجی ۳۱ میکرون، مود اول کمانش در میکرو لوله هدفمند درخ می هدی یادتهای تحقیق ضمن

افزایش، سفتی آن کاهش مییابد. ولیکن افزایش اندیس توانی به ویژه در ۱۳ < n ، جابجایی عرضی پس کمانش را افزایش داده و باعث میشود رفتار میکرولوله ازجنس مواد خالص به میکرولوله به جنس مواد هدفمند نزدیک و نزدیکتر شود. نتایج حاصل از تحلیل کمانش میکرو لولهها تحت تاثیر همزمان دو میدان سرعت و دما نشان میدهندکه، تئوری گرادیان کرنش با ۳ پارامتر طولی، مقادیر دقیقتر و در عین حال نزدیکتر با نتایج تحلیل مشابه به روش اجزاء محدود را نسبت به تئوری مکانیک کلاسیک و تئوری تنش کوپل پیشبینی مینماید.

شکل ۹: جابجایی عرضی میکرو لوله ناشی از کمانش بر حسب سرعت بیبعد شده جریان سیال به ازای مقادیر مختلف اندیس قانون توانی و با قطربحرانی

سال چهارم: شماره ۴، زمستان ۱۴۰۳ | ۷۰

مراجع :

- [1] Hosseini, M., Hadi, A., Malekshahi, A., Shishesaz, M., (2018). A review of size-dependent elasticity for nanostructures. Journal of Computational Applied Mechanics, 49(1), pp 197-211.
- [2] Ichikawa, K. (Ed.)., (2001). Functionally graded materials in the 21st century: a workshop on trends and forecasts. Springer Science & Business Media.
- [3] Arash, B., Wang, Q., (2014). A review on the application of nonlocal elastic models in modeling of carbon nanotubes and graphenes. Modeling of carbon nanotubes, graphene and their composites, pp 57-82.
- [4] Reddy, J. N., Kim, J., (2012). A nonlinear modified couple stress-based third-order theory of functionally graded plates. Composite Structures, 94(3), pp 1128-1143.
- [5] Şimşek, M., Kocatürk, T., Akbaş, Ş. D., (2013). Static bending of a functionally graded microscale Timoshenko beam based on the modified couple stress theory. Composite Structures, 95, pp 740-747.
- [6] Lei, J., He, Y., Zhang, B., Liu, D., Shen, L., Guo, S., (2015). A size-dependent FG micro-plate model incorporating higher-order shear and normal deformation effects based on a modified couple stress theory. International Journal of Mechanical Sciences, 104, pp 8-23.
- [7]Eringen, A. C., (1972). Nonlocal polar elastic continua. International journal of engineering science, 10(1), pp 1-16.
- [8] Eringen, A. C., Edelen, D., (1972). On nonlocal elasticity. International journal of engineering science, 10(3), pp 233-248.
- [9] Eringen, A. C., (1983). On differential equations of nonlocal elasticity and solutions of screw dislocation and surface waves. Journal of applied physics, 54(9), pp 4703-4710.
- [10] Wang, D. H., Wang, G. F., (2011). Surface Effects on the Vibration and Buckling of Double-Nanobeam-Systems. Journal of Nanomaterials, 2011(1), 518706.
- [11] Wang, L., (2011). A modified nonlocal beam model for vibration and stability of nanotubes conveying fluid. Physica E: Low-dimensional Systems and Nanostructures, 44(1), pp 25-28.
- [12] Mahmoud, F. F., Eltaher, M. A., Alshorbagy, A. E., Meletis, E. I., (2012). Static analysis of nanobeams including surface effects by nonlocal finite element. Journal of mechanical science and technology, 26, pp 3555-3563.
- [13] Sun, Y. G., Yao, X. H., Liang, Y. J., Han, Q., (2012). Nonlocal beam model for axial buckling of carbon nanotubes with surface effect. Europhysics Letters, 99(5), 56007.
- [14] Kumar, D., Heinrich, C., Waas, A. M., (2008). Buckling analysis of carbon nanotubes modeled using nonlocal continuum theories. Journal of applied physics, 103(7).
- [15] Wang, G. F., Feng, X. Q., (2009). Surface effects on buckling of nanowires under uniaxial compression. Applied physics letters, 94(14).
- [16] Wang, G. F., Feng, X. Q., (2009). Timoshenko beam model for buckling and vibration of nanowires with surface effects. Journal of physics D: applied physics, 42(15), 155411.
- [17] Liu, C., Rajapakse, R. K. N. D., Phani, A. S., (2011). Finite element modeling of beams with surface energy effects.
- [18] Lim, C. W., Yang, Q., Zhang, J. B., (2012). Thermal buckling of nanorod based on non-local elasticity theory. International Journal of Non-Linear Mechanics, 47(5), pp 496-505.
- [19] Yang, Q., Lim, C. W., (2012). Thermal effects on buckling of shear deformable nanocolumns with von Kármán nonlinearity based on nonlocal stress theory. Nonlinear Analysis: Real World Applications, 13(2), pp 905-922.
- [20] Mousavi, Z., Shahidi, S. A., Boroomand, B., (2017). A new method for bending and buckling analysis of rectangular nano plate: full modified nonlocal theory. Meccanica, 52, pp 2751-2768.
- [21] Yin, L., Qian, Q., Wang, L., (2011). Strain gradient beam model for dynamics of microscale pipes conveying fluid. Applied Mathematical Modelling, 35(6), pp 2864-2873.
- [22] Lam, D. C., Yang, F., Chong, A. C. M., Wang, J., Tong, P., (2003). Experiments and theory in strain gradient elasticity. Journal of the Mechanics and Physics of Solids, 51(8), pp 1477-1508.
- [23] Yang, F. A. C. M., Chong, A. C. M., Lam, D. C. C., Tong, P., (2002). Couple stress based strain gradient theory for elasticity. International journal of solids and structures, 39(10), pp 2731-2743.

- [24] Kong, S., Zhou, S., Nie, Z., Wang, K., (2009). Static and dynamic analysis of micro beams based on strain gradient elasticity theory. International Journal of Engineering Science, 47(4), pp 487-498.
- [25] Benjamin, T. B., (1962). Dynamics of a system of articulated pipes conveying fluid-I. Theory. Proceedings of the Royal Society of London. Series A. Mathematical and Physical Sciences, 261(1307), pp 457-486.
- [26] Zhang, Y. Q., Liu, X., Zhao, J. H., (2008). Influence of temperature change on column buckling of multiwalled carbon nanotubes. Physics Letters A, 372(10), pp 1676-1681.
- [27] Liu, G. R., Gu, Y. T., (2005). An introduction to meshfree methods and their programming. Springer Science & Business Media.